

Кацан Тарас Олександрович

2 курс, фізико-математичний факультет,

НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Волянчук Н. Ю., д.психол.н., професор,

кафедра психології і педагогіки ФСП НТУУ «КПІ»

Внутрішні та зовнішні фактори

деформації системи норм безпеки особистості

Безпека як стан або якість захищеності від реальних або потенційних загроз, фобій, невпевненості, депривацій та інших обмежень грає важливу роль в нормативному перебігу процесу соціалізації особистості. Вибір норми безпечної поведінки залежить від розвитку суспільства, яке насичує її конкретними ознаками і обирає певні конструкти для характеристики відхилень від неї в конкретному політико-правовому континуумі. Маючи системний характер і високу залежність від всіх об'єктивних умов життя людини в сучасному суспільстві, норми безпеки знаходять своє когнітивне та емоційне відображення в свідомості людини. Конкретні соціальні вимоги є відображенням психологічного стану суспільства, яке, в свою чергу, може бути описано за допомогою різних показників, зокрема, таких, як показники психічного здоров'я населення, статистика самогубств тощо.

До факторів, що мають безпосередній вплив на деформацію системи норм безпеки особистості, слід віднести:

1) політичні:

- зміна геополітичного стану;
- руйнування командно-адміністративної системи;
- недостатній рівень політичної, правової і інформаційної культури в суспільстві;

2) соціально-економічні:

- дезінтеграція попередньої соціальної структури;
- труднощі перехідного періоду;
- зниження життєвого рівня населення;

- зростання безробіття,
- майнова поляризація в суспільстві;
- ескалація алкоголізму, наркоманії, проституції тощо.

3) соціально-психологічні:

- неадекватна оцінка національних культурних та історичних традицій;
- поява нових засобів впливу на свідомість;
- деструктивна роль нетрадиційних конфесій;
- послаблення важливих соціокультурних інститутів держави: наука, освіта, мистецтво;
- поява великої кількості перших облич;
- відсутність сформованості психологічного механізму захисту від маніпулятивного впливу в переважній більшості частини верств населення [1].

Природа впливів на деформацію системи норм безпеки особистості, може бути різною, втім найбільш потужним є інформаційний, позаяк він спрямований на свідомість людини і має універсальний характер. Особистість та її психіка найбільш вразливі до безпосереднього впливу інформаційних факторів, котрі трансформуючись через її поведінку, дії (або без дії), мають дисфункційний вплив на соціальні суб'єкти різної структурної організації.

Розглядаючи дану проблему, можна назвати дві основні психологічні (внутрішні) причини деформації системи норм безпеки: незадоволеність просоціальних потреб, які створюють внутрішній конфлікт особистості та призводять до формування аномальних потреб, та наявність асоціальних особистісних диспозицій (мотиваторів), які впливають на вибір асоціальних засобів і шляхів задоволення потреб або звільнення від них.

Список використаних джерел:

1. Ложкин Г.В. Информационно-психологическая безопасность личности // Г.В.Ложкин // Безопасность жизнедеятельности. – 2004. - №1. – С.23-25.